

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvenredne oddaje in priložnosti. — Inzerati do 50 peti vrst a Dm 2, do 100 vrst a Dm 2,50, od 100 do 200 vrst a Dm 3, večji inzerati peti vrsta Dm 4. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Dm 12.-, za tujemstvo Dm 25.- Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-34, 31-35 in 31-36

Podružnice: MARIBOR Stronmayerjeva 5b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Stronmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Neprijetno presenečenje v Ženevi:

Abesinija ostane v Društvu narodov

Z veliko večino glasov je skupščina DN odklonila italijansko zahtevo, naj se abesinska delegacija ne pripusti k sejam sveta in skupščine DN

Ženeva, 24. septembra. w. Po ponovni temeljiti proučitvi vsega kompleksa vprašanj je verifikacijski odbor Društva narodov sklenil, da ne bo priporočal plenarni skupščini, naj se za prošnjo haaska razsodišča za mnenje o pravni veljavnosti mandata abesinske delegacije. Ker obstaja samo dvom o veljavnosti pooblastil abesinske delegacije, se zdi zahteva naj bi se abesinska delegacija izključila od dela sedanjega zasedanja, kot pretirana. Odbor meni, da more zaradi tega abesinska delegacija kakor v zadnjih dneh tudi dalje sodelovati pri delu skupščine Društva narodov. Kakor izjavlja, je v dobro poučenih krogih Društva narodov, ne more biti nobenega dvoma o tem, da Mussolini v danih razmerah ne bo poslal nobene delegacije v Ženevo.

Plenum skupščine Društva narodov je z 39 glasovi proti 4 sprejel poročilo Politisa, tako da bo abesinska delegacija še dalje ostala na skupščini Društva narodov. Proti poročilu Politisa so glasovali Albanijska, Madžarska, Avstrija in Ekvador.

Po informacijah iz Rima, bo Italija na stališče, ki ga je zavzelo Društvo narodov glede Abesinije reagirala najprej s tem, da bo odpravila vse italijanske zastopnike v tajništvo Društva narodov. To se bo zgodilo v najkrajšem času, sledili pa bodo še nadaljnji ukrepi Italije, ki naj podpirajo njeno odločitev, da se popolnoma loči od Društva narodov.

Ženeva, 24. septembra. w. Prihodnja javna seja sveta Društva narodov je določena za petek. Na tej seji bodo razpravljali predvsem o finančnem položaju Avstrije, Madžarske, Bolgarije in Estonije, o Edenovem poročilu o incidentu o priliki obiska nemške krizarke »Leipzig« v Gdansk, o poročilu komisije za duhovno sodelovanje ter o poročilu stalne komisije za kolonijske mandate in o postopanju pri nadomestnih volitvah za haasko razsodišče.

Rim, 24. septembra. AA. Havas. Politični krogi so se naprej popolnoma ravnodušni napram odločitvam v Ženevi. Tudi večerajšnja odločitev verifikacijskega odbora ni spremenila tega stališča. Sedaj je jasno, da Italija ne bo poslala svoje delegacije v Ženevo in da se ne bo odločila za ta korak vse do tistega, dokler ta odbor ne odloči o »dvomih«, ki so nastali. Na drugi strani prevladuje vtis, da se bo Italija tudi desinteresirala na konferencah, ki se sicer pripravljajo izven okvira DN. To je posebno lokarna konferenca.

Odmev v Londonu

London, 24. septembra. z. Pripustitev abesinske delegacije k zasedanju sveta in skupščine Društva narodov je izzvala v angleški javnosti velik odmev. Splošno sodijo, da je s tem stopilo abesinsko vprašanje zopet v ospredje ter da pomeni sklep skupščine DN veliko zmago neguša. Levičarski listi so zelo zadovoljni s tem preokretom v Ženevi, desničarski pa opozarjajo na nove komplikacije, ki bodo zaradi tega nastale v mednarodnih odnosih. »Morning Post« smatra sklep skupščine DN v prilog Abesinije za zmago Litvinova in Sovjetske Rusije. Litvinov je našel pri tem podporo malih držav. V ostalem pa misli list, da se Ženeva v bodoče ne bo smela več ozirati na stališče malih držav, ker gre za interese velesil, ki morajo imeti v Evropi odločilno besedo. »Daily Telegraph« vidi v ženevskem sklepu novo oviro za pomirjenje Evrope. »Times« so zelo rezervirane, smatrajo pa, da je ta sklep DN le začasen in dvomljive vrednosti za Abesinijo. Prihodnji dnevi bodo pokazali, kaj nameravajo ukreniti Anglija, Francija in Italija, da se ta incident spravi s sveta.

Sodba Pariza

Pariz, 24. septembra. z. V zvezi z večerajšnjim sklepom DN glede Abesinije današnji desničarski in centumski listi ostro napadajo Sovjetsko Rusijo, kateri pripisujejo izključno krivdo na večerajšnjem sklepu skupščine glede Abesinije in krivdo za nadaljnjo odsotnost Italije od Ženeve ter drugih mednarodnih konferenc. Pri tem sodijo, da je šlo Rusiji v glavnem za to, da prepreči nameravano konferenco zapadnih velesil brez Rusije. Žal je Rusiji to uspelo. Rusija pa se s tem oddaljuje od politike zapadnih velesil in išče sedaj zaveznikov v vrstah malih držav. Ze tedni dni sem so delali zastopniki Moskve v Ženevi za kulisami proti Franciji in Angliji. Zvezda Moskve na zapadu polagoma ugaša in zato skuša sedaj svojo srečo v drugih delih Ev-

rope. »Petit Parisien« piše v zvezi s tem, da v takih razmerah Društvo narodov nima več bodočnosti. Karkoli bo storilo, bo sterilno. Društvo narodov bo lahko obstajalo in se uspešno razvijalo le tedaj, če se izvede korenita reforma. Sedaj pa je DN nesposobno, da bi kakorkoli izboljšalo mednarodni položaj, ki postaja vedno bolj napet. Evropske vlade bodo torej morale same nadaljevati delo za obnovo Evrope. V »Echo de Paris« piše Pertinax, da sklep Ženeve ni mnogo spremenil splošnega položaja. Konferenca lokarnskih držav je bila spričo stališča Italije in Nemčije že poprej zelo problematična. Pri vsej stvari ne gre za Abesinijo, ki je samo kulisa, marveč gre ta borba za Sredozemsko morje, kjer se križajo interesi vseh velesil.

Ženeva, 24. septembra. z. Dočim v Londonu in Parizu napadajo Rusijo, češ, da je

ona kriva preokreta v prilog Abesinije, se doznava v ženevskih krogih, da je ta preokret izzval v resnici angleški zunanji minister Eden, ki je dobil od svoje vlade točno navodila. Angleška vlada se je postavila na stališče, da ne bi bilo oportuno, če bi se odločitev prepustila haaskemu razsodišču, ki se drži izključno pravnih norm. Zato naj Ženeva sama sprejme praktičen sklep, ki ne bo predstavljal prejudica za bodoče. Začasni obsto abesinske delegacije v Ženevi ne more vplivati na zaključna pogajanja med velesilami, ki se lahko ne glede na sklep Društva narodov nadaljujejo, abesinsko vprašanje pa se bo reševalo na lokarnski konferenci in bo vsakakor rešeno tako, kakor želita Francija in Anglija. To je v prilog Italije. Po sodbi ženevskih krogov je torej sklep glede Abesinije pripisoval izključno intervenciji angleškega zunanjega ministra, čegar predlog so podpirali Delbos, Litvinov, Ruziči Aras in zastopniki nekaterih drugih manjših držav.

Abesinija za svojega cesarja

Gore, 24. septembra. b. Na poziv od neguša imenovane vlade, ki vlada nad devetimi zapadnimi abesinskimi pokrajinami, ki jih Italijani še vedno niso zasedli, se je zbralo 25.000 Abesincev, da manifestirajo za svojega vladarja in izrazijo voljo vsega abesinskega naroda po samostojnem državnem življenju. Med zborovalci sta bila tudi bivša neguša poveljnika ras Desta in ras Imru. Abesinci so prosili navzoče častnike, naj bi o tej manifestaciji

abesinskega naroda obširno poročali.

Pariz, 24. septembra. AA. Dosedanji abesinski poslanik v Parizu Volde Marjam je večeraj odšel v italijansko poslanstvo v Parizu in izrekel pokorščino italijanski vladi.

Pariz, 24. septembra. AA. Havas: Abesinsko poslanstvo objavlja, da se je predal Italiji samo Volde Marjam osebno. Osebo po slaništvu ostane zvesto negusu.

Zavlačevalna taktika Italije

Rimska vlada hoče za vsako ceno izsiliti priznanje aneksije Abesinije

Berlin, 24. septembra. b. »Berliner Tagblatt« objavlja daljše poročilo svojega rimskega dopisnika o italijanskem stališču glede napovedane konference lokarnskih sil, v katerem s posebnim poudarkom pravi, da se Italija v svojem zadržanju nasproti lokarnski konferenci »poslužuje povsem drugih motivov kakor Nemčija«. Dočim je Nemčija izrazila svoje pomisleke predvsem zaradi Francije in njene zahteve po ruskem sodelovanju na lokarnski konferenci, ne pomenijo italijanski pomisleki nikakega bistvenega solidiziranja s tem nemškimi stališčem, ker so namenjeni samo Angliji in jih narekuje samo želja po

ureditvi sredozemskega vprašanja, kar naj bi se po možnosti zgodilo še pred sestankom lokarnskih sil. Iz tega se vidi, da je stališče Italije do lokarnske konference določeno le po osnovnih linijah italijanske zunanje politike, ki se poslužuje v vseh evropskih vprašanjih zavlačevalne taktike samo radi tega, ker bi po tej poti rada izsilila priznanje svoje abesinske osvojitve od obeh zapadnih sil. Zato zahteva še pred sestankom lokarnskih sil, da se z diplomatskimi razgovori razčisti ta položaj, nakar ne bi imela nobenega pomisleka več, sodelovati pri sklenitvi zapadnega pakta.

Naraščajoča napetost na Daljnem vzhodu

Resen incident v Honkongu — Japonska vojna mornarica v strogi pripravljenosti

Sanghaj, 24. septembra. AA. V Hongkongu je prišlo do resnega incidenta, ki utesne imeti večje posledice. Nekega japonskega mornarja so ubili, dva pa nevarno ranili. Policija je aretirala nekega Kitajca, o katerem je ugotovila, da je sodeloval pri napadu.

Tokio, 24. septembra. AA. Mornariški minister je odpovedal svojo udeležbo pri manevrih, češ, da se je položaj poslabšal. Japonsko brodogrje, zbrano v kitajskih vodah, je v stanju pripravljenosti, da bo moglo, če se pokaže potreba, takoj stopiti v akcijo. V tokajskih političnih krogih mislijo, da je položaj zelo resen.

Tokio, 24. septembra. z. Vest o napadu na japonske mornarje v Sanghaju je bila objavljena v Tokiju s posebnim izdajami listov in je izzvala veliko gorenje. Vlada se je sestala takoj k seji in je odredila strogo pripravljenost japonske vojne mornarice, da bi mogla za primer, da se taki napadi ponove, takoj intervenirati. Japonsko kolonijo v Sanghaju stražijo močni oddelki japonskega vojskovanja, ki so jih pomnožili še s pro tovolci, ker se boje, da bo prišlo do splošnega napada na Japonec. V Tokiju presoja položaj zelo resno.

Huda nesreča romarskih vlakov pri Lourdesu

Trčila sta osebni in brzi vlak — 17 mrtvih, 27 hudo ranjenih

Pariz, 24. septembra. z. Na progi Lourdes-Bordeaux je večeraj popoldne 4 km pred Lourdesom trčila brzovlak v neki iz nasprotnih smeri prihajajoči osebni vlak. Do trčenja je prišlo na odprti progi, ko sta oba vlaka vozila z največjo brzino, a vlakovodji zaradi ovinka nista mogla opaziti nasproti prihajajočega vlaka. Udarec je bil tako silen, da sta se lokomotivi razrili druga v drugo, trije vozovi brzovlaka in štirje vozovi osebnega vlaka pa so se popolnoma razbili. Vpitje ranjencev pod razvalinami se je slišalo daleč na okrog. Iz bližnjih vasj so prihajali ljudje na pomoč, vendar pa niso mogli razkropiti

zmečkanega železnega ograjda razbitih vagonov. Zato so se reševalna dela zavlekla pozno v noč, ko so prispeli potrebne priprave. V teku noči so ptegnili izpod razvalin 14 mrtvih in 20 hudo ranjenih, danes dopoldne pa se je število smrtnih žrtev povečalo na 17, ranjenih pa na 27. Lažje ranjenih je okoli 50 potnikov. V obeh vlakih so bili po večini romarji, ki so tovali odnomo se vračali iz Lourdesa. Kdo je zakrivil nesrečo, bo ugotovila uvedena preiskava. Vlakovodja osebnega vlaka, ki je po naključju ostal živ in je dobil le lažje poškodbe, je bil aretiran.

Ljubljana je dobila 20 milijonov posojila za poživljenje gospodarstva

Ljubljana, 24. septembra

Sklep mestnega sveta z dne 19. avgusta 1936, s katerim je dovolil ljubljanski mestni občini najeti pri Državni hipotekarni banki posojilo v znesku 30 milijonov Din in razpisati obligacijsko posojilo v znesku 20 milijonov Din, je v vsej naši javnosti zaradi predvidenih velikih gospodarskih posledic vzbudil veliko zanimanje, zlasti pa so vložniki Mestne hranilnice, katerih vloge bi s tem zopet čezile, nestropno pričakovali, ali se bo ta sklep izpeljal ali ne. Preko kr. banske uprave je mestna občina zaprosila nadzorne oblasti, da dovolijo izvedbo tega sklepa. In ministrstvo financ je v najkrajšem času potrdilo sklep ljubljanskega mestnega sveta z odlokom z dne 15. t. m., se istega dne pa ga je potrdilo tudi notranje ministrstvo. S tem so vse formalnosti opravljene in tako smo pred neposrednim izvajanjem. Društvo bančnih zavodov dravske banovine je bodočim obligacijam priznalo sposobnost lombarda pri vseh ban-

kih zavodih v dravski banovini, kar bo za priljubljenost teh obligacij gotovo velikega pomena. V prihodnjih dneh bo že izšel razpis tega obligacijskega posojila, potem pa se prične podpisovanje obligacij, za katero vlada že zdaj veliko zanimanje. S tem obligacijskim posojilom namerava mestna občina za likvidnost Mestne hranilnice zbrati 20 milijonov, Državna hipotekarna banka pa bo po odobrenju finančnega ministrstva dala posojilo 30 milijonov, tako da bo gospodarstvo v Ljubljani v kratkem prejelo denarni vir v znesku 50 milijonov, kar bo vsakakor velikega pomena za vse gospodarstvo Ljubljane.

Odobreno je bilo tudi posojilo ljubljanski mestni občini za njen Delavski dom na Bleiweisovi cesti. Posojilo je dala Javna borza dela v znesku 1.700.000 Din. Posojilo je odobrilo finančno ministrstvo in skoraj istočasno tudi notranje ministrstvo, tako da za te finančne akcije ljubljanske mestne občine ni nobenih ovir več.

Prihod bolgarskih avtomobilistov

Ljubljana, 24. septembra

Pred dnevi so nas obiskali bolgarski veterinarji in njihov obisk se je spremenil v pravo manifestacijo bratskih narodov. Danes so pa prispeli v Ljubljano bolgarski avtomobilisti, ki jih je Ljubljana prav tako pristrčno sprejela v Zvezdi pred Kazino. Bolgarskim avtomobilistom so se odpejali naproti v Zagreb člani našega Avtomobilskega kluba iz Ljubljane s predsednikom Avgustom Praprotnikom, delegatom centrale štebijem in Bohincem. Pred Kazino so jih pričakovali odborniki ljubljanskega Avtokluba s podpredsednikom dr. Cirilom Pavlinom. Bana je zastopal načelnik dr. Marn komandanta divizije polkovnik Živanovič in Jugoslov.-bolgarsko ligo pa njen predsednik R. Pustoslavšek.

Avtomobilisti so prispeli ob 11. točno po programu, in sicer v 13 avtomobilih. Spremljalo jih je tudi nekaj dam. Njihovo organizacijo je zastopal direktor Hristo Topčeski, med njimi je bil pa tudi bivši vojni minister Aleksander Kisov, da. lje polkovnik D. Ajranov, kraljev adjutant in še nekateri odlični zastopniki bolgarskega javnega življenja. Goste spremlja po vsej državi na njihovi poti predsednik Centrale Avtoklubov dr. Velizar Janković, minister na razpoloženju. Oфициelnih pozdravov pri prihodu ni bilo, pač pa so pozdravili goste tem pristrčneje vsakega posebej zastopniki naše javnosti, vojaška godba jim je pa igrala v pozdrav. Popoldne se odpravijo na izlet na Gorenjsko, zvečer pa jih Ljubljana pogosti na banketu v dvorani Kazine.

Madridska vlada bo zaplenila vse premoženje upornikov

Posestva bodo razdeljena kmetom in delavcem, če ne bo poprej izvedena sovjetizacija vse države

Madrid, 24. septembra. AA. Havas: Sredi je bila seja ministrskega sveta, ki so se je udeležile vodilne osebnosti glavnega generalnega štaba. Na tem sestanku se je govorilo tudi o tem, da se zapleni vse imetje upornikov. Posestva bi se razdelila siromskim kmetom in delavcem, če ne bo prej izvedena sovjetizacija vse države.

Madrid, 24. septembra. AA. Havas: Sredi je notranje ministrstvo objavilo po radiu naslednje poročilo: Na severni fronti je naše letalstvo bombardiralo most Leferol. Okoli polne smo bombardirali Valadolid in razrušili železniško progo v dolžini enega kilometra. Ob tej priliki smo uničili en vlak municije.

Na aragonski fronti je prišlo do manjših borb. Na južni fronti na sektorju Montoro smo se dve uri borili z nasprotniki, ki so se umaknili z velikimi izgubami. Vlado letalstvo je bombardiralo nasprotnikove položaje.

Na osrednjem bojišču pri Guadarami je naše topništvo bombardiralo nasprotnika. Na talavski fronti so naša letala uspešno bombardirala nasprotnikove položaje. Na ostalih frontah ni bilo nič novega.

Madrid, 24. septembra. AA. Havas: Neki list v Seville je objavil, da so socialisti in komunisti oropali muzeje v Madridu. Vlada je sedaj objavila katalog ukradenih umetnin in rokopisov, ki so jih pri preiskavi našli v stanovanjih madridskih aristokratov. V stanovanju nekega aristokrata so našli tudi rokopi slavnih knjige o odkritju reke Amazone iz 16. stoletja. Ta knjiga je izginila iz arhiva v Seville in je sedaj bila že v tem stanovanju v Madridu.

Burgos, 24. septembra. AA. Havas: Nacionalistične čete prodirajo v smeri v Guipuzcoo. Nacionalisti so zavzeli Piacenzo de las Armas, kjer je velika tovarna orožja. Nacionalisti so zavzeli Monte Corno v Andaluziji.

Vsa Južna Amerika bo prekinila diplomatske odnose z Madridom

Jutri bo odločilno posvetovanje diplomatskih zastopnikov

Pariz, 24. septembra. z. Kakor se doznava, je za jutri sklican v Saint Jeanu de Luz sestanek diplomatskih zastopnikov vseh južnoameriških držav. Na tem sestanku bodo razpravljali o tem, ali naj se vse južnoameriške države priključijo koraku

Urugvaja in prekinejo diplomatske odnose z madridsko vlado. Splošno vlada pričanje, da se bodo vse države Južne Amerike solidarizirale in odpravile svoje diplomatske zastopnike iz Madrida.

Titulescu gre na bolje

St. Moritz, 24. septembra. AA. Havas: Zdravje Titulescu se počasi boljša. Bolnik je večeraj lahko povzli nekoliko kurje juhe, jogurta, telečjih jetric, sasekanega kurjega mesa in marmelade. Zdravniki so izdali tole poročilo: Proces obnavljanja krvi se nadaljuje. Splošno stanje je zadovoljivo.

Nemiri na Poljskem

Variava, 24. septembra. AA. V okolici Zamosca je prišlo do neredov. Ubilih je bilo osem oseb. Policija je kmalu vpostavila red in mir. Do neredov je prišlo zaradi sporov med levicami in desnicami.

Splošna vojaška dolžnost v Avstraliji

Melbourne, 24. septembra. b. Odbor političnih strank je sprejel načrt, ki določa uvedbo splošne vojaške dolžnosti v avstralskem dominionu.

Borzna poročila.

INOZEMSKÉ BORZE
Curih, 24. septembra. Beograd 7, Pariz 20,275, London 15,56, New York 307, Bruselj 51,875, Milan 24,14, Amsterdam 207,75, Berlin 123,325, Dunaj 56,70, Praga 12,685, Sofija 57,80, Bukarešta 250.

Slovo od ravnatelja Juga

Velika množica je spremlila včeraj priljubljenega javnega delavca k večnemu počitku

Ljubljana, 24. septembra. Kako globoko je Ljubljana čutila smrt tragično usodo ravnatelja Antona Juga, ki lahko o njem rečemo, da ni imel sovražnika, se je najbolje pokazalo včeraj na njegovem pogrebu na viškem pokopališču. Redki so pogrebi, ki bi se jih udeležile toliko množice. Iz mesta so se pomikale na viško pokopališče prave procesije ljudi, da se poslovijo od dragega pokojnika. Samo pokopališče je bilo skoraj premajhno za veliko množico.

Nekoliko pred 16. je zaokrožilo nad pokopališčem letalo, ki ga je vodil šef letalskega centra dr. St. Rape. V zadnji podraz pokopališču. Kresta je bila vsa zasuta s cvetjem. Mimo nje so se pomikale nepregledne vrste ljudi, da se tako tiho, a z iskrenim čustvom poslovijo od pokojnika. Potem so pogrebi prenešali ksto iz mrtvašnice v kapelo, kjer je katehet ženske realne gimnazije dr. Kotnik opravil pogrebni obred za svojega bivšega stanovskega tovariša, pevec Hubadove pevke župe so pa pod vodstvom predsednika Z. Prelova zapeli ganljivo žalostinko.

Ko so ksto nesli iz kapele k svežemu grobu, so stali v gostem špalirju profesorji ženske gimnazije in številne dijakinje, za ksto pa korakali pokojnikovi sorodniki in mnogi predstavitelji našega javnega življenja, in sicer načelnik prosvetnega oddel-

ka banske uprave prof. Breznik, zastopnik naše mestne občine, načelnik kulturnega oddelka prof. dr. Mole in svetnik inšp. Weiser, poslanca dr. Fuz in R. Turk, bivši ban dr. Puc, ban, sekretar JNS dr. Zajec, ki je zastopal odsotnega senatorja dr. Kramerja, gen. direktor TPD Rihard Skubec z glavnim tajnikom J. Pogačnikom, ravnatelj ljubljanskih srednješolskih zavodov, predsednik Jugoslovanskega profesorjskega združenja prof. Grafenauer, predsednik ZKD prof. Jeran in tajnik dr. R. Puc, učiteljski zbor »Mladikec, zastopniki nacionalnih društev in drugi. Posebno mnogo je bilo narodnega ženstva.

Od pokojnika se je najprej poslovil ob odprtem grobu pokojnikov namestnik univ. doc. dr. P. Grošelj, nakar je ganljivo prisrčno spregovorila v imenu sošolke sedmošolske ženske gimnazije Nada Fuxova. Marsikatero oko je bilo rosnó. Končno je počastil pokojnika predsednik ZKD prof. Jeran, ki je naglašal velike pokojnikove zasluge ter njegov organizatorski talent, ko je bil še predsednik Zveze kulturnih društev. Potem so pevci zapeli pretresljivo žalostinko »Človek, glej, na ksto so pa začele padati prve grude. Grob so povsem pokrili krašni venci. Eden najlepših je bil »Preporodovci; direktor Jug je bil Preporodovci pokrovitelj. Ljudje so se razhajali tiho sklonjenih glav.

Tekstilne tovarne začenjajo obratovati

Praksa bo pokazala, ali je včeraj sklenjena kolektivna pogodba dobra

Ljubljana, 24. septembra. Včeraj je bila podpisana kolektivna pogodba za tekstilce, in sicer za vso banovino. Sporazum so pozdravili tudi delavci, ki niso bili neposredno udeleženi na pogajanjih. Zastopniki Centralnega tarifnega odbora iz Ljubljane so odpotovali v Maribor na zaupniški sestanek, kjer bodo zaupnikom razložili, kakšna kolektivna pogodba je bila sklenjena in kakšen je bil položaj. Upanje je, da bodo mariborski zaupniki odobrili delo svojih zastopnikov, kakor so ga tudi zaupniki v drugih krajih. Da je delavstvo soglasno s sklenjenim sporazumom, dokazuje predvsem to, da so danes že začele obratovati nekatere manjše tekstilne tovarne. Danes bo najbrž v obratu večina manjših tovarn. Večje tovarne pa ne morejo začeti takoj obratovati zaradi priprave, čiščenja id.

Sklenjena kolektivna pogodba je veljavna do 31. decembra 1937, kar pomeni, da najbrž nad leto dni ne bo meznega gibanja v tekstilni stroki. Ako bi pa ta pogodba ne bila odpravljena dva meseca pred iztekom roka, se avtomatično podaljša za nadaljnje koledarsko leto. Važno je, da ostanjejo v veljavi še vedno dosedanje kolektivne pogodbe, sklenjene med posameznimi podjetji in delavstvom, dokler ne preneha njihova veljavnost po odločenem roku. Potem pa stopi avtomatično v veljavo sedaj sklenjena kolektivna pogodba.

Že 50 let prepeva

Litija, 24. septembra. Litjski pevci se pripravljajo na proslavo jubileja soustanovitelja »Lipec« g. Količa Srečka, ki je že nad 50 let aktiven pevec. V nedeljo zvečer bodo imeli Količev večer, na katerem bodo sodelovali člani moškega zbora pod vodstvom ravnatelja meščanske šole g. Rojca in društveni orkester z dirigentom g. Brilijem. Sodeloval bo pa tudi naš popularni jazz-pevec g. Mirko Premič.

Slavljenec je star že 73 let, pa je še izredno čil in krepak. Še vedno dela v svoji mizarški delavnici. Prepevati je začel že v ljudski šoli. Prvi pevski pouk je dobil pri šmarnskem nadučitelju Franu Adamčiču. Ob 40letnem jubileju je bil izvoljen za častnega člana Lipe, je pa tudi vnet gasilec. Kot aktiven pevec je prenehal nastopati šele letos. Na svoje polstoletno pevsko udejstvovanje hrani g. Količ več lepih spominov. V nedeljo zvečer mu bomo pa dokazali kako ga imamo radi, kako iskreno in toplo si znajo pevci stieniti roke.

Revija za propagando Jadrana

Ljubljana, 23. septembra. Problem, katerega rešujemo že od osvojenja sem, je zveza Slovenije z morjem. Nesteto anket, manifestacij in vedno le samo skromne tihe želje gospodarskih krogov so ostale brezuspešne. V stvarnem oziru se v resnici ni storilo ničesar in iz anket raznih predlogov se ni prišlo na dnevni red. Vseled tega se je zbral okoli prve slovenske revije »Naše morje« krog ljudi, poznavalcev prilik ob našem morju in gospodarskih težavah Slovenije, z namenom, da skušajo vzbuditi posebno v slovenski javnosti dejansko zanimanje za morje, pomorsko trgovino in našo trgovsko mornarico.

Tudi zadnja številka revije »Naše morje« prinaša razne obširne in zanimive članke. V prvi vrsti opozarjamo na obširen in strokovnjaksko obdelan članek »Velika važnost rednih pomorskih prog, katerega je napisal g. dr. Egon Stare. O tem članku so pričeli tudi že drugi naši strokovni časopisi pisati. Pisec pozivlja v tem članku našo slovensko javnost, da bi se tudi dejansko pričela zanimati za našo pomorsko trgovino in pomorstvo. Nadalje podaja pisec zanimivo zgodovino ustanovitve slovenskega brodarstva, akc. društva Oceanica, katero se je pričelo razvijati tekoma svetovne vojne. V tem oziru zagovarja pisec tudi tezo, da moramo usmeriti prvotno avtaričnih trgov drugam, kjer se vlada kolikor toliko gospodarska svoboda, češ da se moramo orjantirati z našo trgovsko politiko na gospodarstvom proti

Če je sedaj sklenjena kolektivna pogodba, da bo, se bo najbolje izkazalo v praksi, do roka njene veljavnosti. Zda ne moremo presojati kakšna je. Lahko pa rečemo, da pomeni za delavstvo precejšen napredek zlasti zaradi tega, ker so se po nji zvišale mezdje v nižjih kategorijah pri podjetjih, kjer so bile doslej mezdje nekoliko nižje od splošnih mezd. Upoštevati je treba, da je imelo pred sklenitvijo kolektivne pogodbe pri nas brez nad 4800 delavcev izpod 3 Din na uro, to se pravi, da je imela tako nizke mezdje približno tretjina tekstilnega delavstva pri nas. Razumajmo, da se bodo mezdje zvišale po novi kolektivni pogodbi za približno 8 milijonov na leto, kar zneso povprečno 75 Din na delavca na leto več zaslužka.

Po zapisniku, ki sta ga podpisali obe pogodbenici včeraj, delavske strokovne organizacije izjavljajo, da smatrajo stavko v tekstilnih podjetjih za zaključeno. Podjetja so se na obvezala, da brez posebnega razloga ne bodo nikogar izključila od zaposlitve zaradi tega, da je stavkal, odnosno, da je bil med stavko v tovarni, vendar s tem ne prevzemajo nobene pravne obveznosti. V spornih primerih bodo podjetja priznala posredovanje strokovnih organizacij. To pomeni, da bodo nekateri delavci še odgovarjali za svoje prestopke med stavko in da vsem ne bodo mogle pomagati tudi strokovne organizacije s svojim posredovanjem.

vzhodu in v pomorske dežele. Poleg tega članka je še važen članek g. Smersuja Rudolfa »Čigav je otok Trstenik«. Tu se zrcali vsa naša popustljivost, kakor tudi nerazumevanje, da je vsaka čer del našega telesa. Likovčev članek »Naša kri in morje« pa poudarja vso ono bol, ki jo občuti naš človek za onim morjem, ki je bilo nekdanj slovensko.

Dr. Sovdat išče nadomestilo za naše izgubljeno morje v novi tuki Susak. Dr. Hlavaty opisuje pestrost in lepoto naših otokov. Dr. Branko Vrtoč sodeluje s člankom »Pomorska sila Velike Britanije. Prof. Zloković pa nam poda točno sliko naše solske pomorske izobrazbe v prošlosti in sedanjosti.

Priporočamo naši javnosti, da pridno poseže po tej reviji in da podpre tudi finančno idealno stremiljenje izdajateljev te revije.

Velik požar na Dravskem polju

Ptuj, 23. septembra.

Vas Spodnje Jablane pri Cirkovcih prganja letos zla usoda. Bila je letos že tretjič v plamenih. Zadnji požar pa je prizadel mnogim posestnikom bud udarec. Danes ponoči okoli ene ure je nenadoma zažarelo nebo, tako da se je tudi iz Ptuja videlo, da preti neki vasi na Dravskem polju huda nevarnost. Službujoči stražnik je nemudoma alarmiral ptujske gasilce, ki so takoj po hiteli na pomoč proti Cirkovcem, kjer so zvedeli, da preti vasi Spodnje Jablane požarna katastrofa. Ko so dospeli v vas, je bil ogenj zajel že več poslopij, važnani pa z bzujeji iz spanja, so obupno begali po vasi in reševali, kar se je rešiti dalo. Živina je bila vsa zbegana in je begala po okolici.

Kolikor se je moglo dosedaj dognati, je ogenj izbruhnil v gospodarskem poslopiju posestnice Marije Franjež. V kritičnem času je nastala tudi huda nevihta z hudim nalivom in viharjem, kar je imelo za posledico, da so se vnela še sosedna poslopja posestnikov Franca Franježa, Jakoba Baklana, Stefana Baklana, dalje Matije Hrge in Elizabete Ekart. Vsa poslopja, ki so bila polna poljskih pridelkov, zlasti krme in slame, so bila mahoma v plamenih. Razen gospodarskih poslopij so pogoreli tudi ostali pomožni objekti, kolarnice, šupe, skednji itd. Pogled na pogorišče je bil strašen. Gasilci iz Cirkovc, Mihove, Slovenske Bistrice in Ptuja so se takoj lotili požarovalnega dela in preprečili še večjo katastrofo. Ob hudem nalivu in velikem naporu so vtrajali do pete ure jutraj. Mnogi so zadobili pri reševanju živine in ostalih prazdnin težje opekline in je bila nekaterim potrebna zdravniška pomoč. Nekateri blagos, ki

je spal na skednju in komaj ušel smrti je zgorela denarnica s nad 1000 Din denarja. Skupna škoda se oeni na štiri milijona dinarjev, ki pa je le deloma krita s zavarovalnico. Kako je ogenj nastal, bo dognala preiskava. Domneva se, da je moral nekdo vredi cigaretni ogorek v seno, ker so pri nekem kmetu pozno v noč ličkali koroze.

Cesta št. IIj-Maribor

Maribor, 23. septembra. Glede na pesimistične vesti, ki so se pojavile v širile v javnosti glede graditve državne ceste od št. Iija do Maribora, nam poroča Tujsko-prometna zveza »Putnike« v Mariboru: Ko je minister za gradnje g. dr. Marko Kožul obiskal letošnji »Mariborski teden«, si je na prizadevanje Tujsko-prometne zveze »Putnikac« v Mariboru in v spremstvu njenih funkcionarjev sam ogledal omenjeni del državne ceste ter se na mestu prepričal o neobhodni in nujni potrebi popravila iste. Prepričal se je tudi o kričeh razlik med odlično asfaltiranimi cestami v Avstriji in razoranimi jugoslovanskimi cestami takoj za mejo ter sam ugotovil, da je tako stanje skrajno škodljivo ne le na razvoj našega tujkega prometa, temveč tudi za prestiž naše države. Minister dr. Kožul je tudi priznal, da neštete vloge in prošnje Tujsko-prometne zveze niso bile neutemeljene ter je obljubil, da se bo prav gotovo savel za zboljšanje tega nevarnega stanja.

Na zadnjo vlogo Tujsko-prometne zveze, ki jo je vložila v zadevi nedavno razveljavljene licitacije, je g. minister odgovoril, da je sicer odbor za oceno državnih nabav pri finančnem ministru moral odkloniti predlog za odobritev te licitacije, da pa je ministrstvo za gradnje z dne 2. t. m. naročilo kraljevski banški upravi v Ljubljani, naj v skrajšanem roku 10 dni razpiše novo licitacijo, ki bo v najkrajšem času potrjena, nakar se bo takoj pričelo terensko delo. Ob koncu pravi g. minister, da mu je mnogo na tem, da se ta dela čim prej dovrše in da se ta potrebni in važni del državne ceste uredi, kakor to odgovarja njeni važnosti.

Iz Trbovelj

Tržne cene. Včerajšnji tržni dan je bil bolj klavrn. Sadržaj in drugih dobrot je bilo sicer v izobilju na trgu, toda kupcev skoraj ni. Pozna se, da smo že daleč od plačilnega dneva in da še manjka nekaj dni do prvega. Toda tudi sadje se je podražilo. Dočim smo dobili zadnjo soboto na trgu še lepa jabolka in hruške po 2 Din kg, so stala danes že 2.50 Din kg. Tudi jajca so se podražila in jih ponujajo sedaj po dinarju komad, pa še ta menda niso sveža, čeprav so dražja. Danes smo prvič videli na trgu res lepe češnje, ki so jih prodajale kmetice po 3 Din kg, češnja je po 1.50, češen po 5, kumare po 1, kušen fišol nov po 3 Din, paprika 4 do 5 kom. za 1 Din, lepe breskve po 3 do 4, grozdje po 4 do 6 Din, zelje pa glava 1 Din do 1.50, prav lepe glave pa tudi po 2 Din.

— Lastniki psov se opozarjajo, da bo te dni obinski konjač polovil vse pse, ki nimajo znamke na ovratnici, češudi so plačali zanje tako. Zato naj v lastnem interesu pritrdijo psom znamke na ovratnici.

Še en sporazum

Trbovlje, 23. septembra.

Po nedavnih sklenitvi nove kolektivne pogodbe med TPD in njenim delavstvom se je začelo gibanje tudi delavstvo gradbenega podjetja ing. Dukič in drug na dnevnem ko pu Dobrna. Potom II. skupine rudarske zadruge je naslovilo na podjetje prošnjo, da bi se spričo zboljšanja položaja rudniškega delavstva vpoštevalo tudi ono. Med predlogi, ki jih je predložilo za zboljšanje, je tudi zahteva po zvišanju obstoječih zaslužkov. — Danes dopoldne so se vstila v rudniški glavni pisarni v Trbovljah to zavedana pogajanja med podjetjem ing. Dukič in drug ter zastopniki delavstva. Pogajanja je vodil rudarski glavar g. inž. Močnik, gradbeno družbo ing. Dukič in drug sta zastopala gg. nadsvetnik ing. Štern in ing. Šzekely, Delavsko zbornico g. Ivan Tavcar, II. skupino Rudarske zadruge pokrajinski načelnik g. Pilberšek, delavske strokovne organizacije pa g. Jurij Arh ža Zvezo rudarjev Jugoslavije, g. Filip Križnik za Jugosl. strokovno zvezo in g. Štruc Jakob za Narodno strokovno zvezo.

Ne pozabite! Jutri ob 20. uri svečana

otvoritev Elitnega kina Matice

Predvajana bo priljubljena in melodiozna opereta mojstra Millöckerja Jugoslovanska krsna predstava tega raskošnega lepega filma v Ljubljani! Osebe: Carela Höhn, Marika Röth, Johannes Morstera, Ida Wust, Fritz Kampers.

Dijak prosi ak

Predprodaja vstopale se vrši jutri od 16. ure naprej!

Po daljših pogajanjih je bil med podjetjem in delavskimi zaupniki sklenjen skoraj v vseh točkah sporazum, ki sadovoljivo ureja bodoče odnose med podjetjem in delavstvom. Gradbeno družba ing. Dukič bo po tem sporazumu povišala svojemu delavstvu, ki ima medse II. in III. kategorije in ki je neprekinjeno zaposleno pri podjetju ša 10 let, mezde za najmanj 50 par na uro, ne glede na delo, ki ga opravlja. Prav tako je delavstvo doseglo zvišanje v kategoriji profesionalistov in sicer prejmejo strojniki in bagrovodji posebno mesečno doklado, ostalim profesionalistom in strelnim mojstrom pa se primerno zviša plača na siht. Tudi vprašanje predumov je zadovoljivo rešeno za delavstvo, ugoden sporazum pa je bil dosežen tudi glede ostalih zahtev, ki jih je stavilo delavstvo. S tem je delavstvo podjetja Dukič v givnih točkah izenačeno glede kolektivne pogodbe z rudniškim delavstvom.

Dva sveža grobova

Zagorje, 23. septembra.

Dva sveža grobova je dobila naša njiva večnega miru. V prvem počiva trpin, kakršnih je celo pri nas malo. V mladosti čil in krepak, zvest član Sokola, je moral na trnjevo pot skozi življenje. V rudniku si je služil vsakdanji kruh. Bil je oženjen in oče osemih otrok. Z vsakim otrokom so prišle v hišo nove skrbi, prišle so bolezni, črni dnevi so legli nad našo dolino, pa je sredi be-de še vedno verjel, da bo šlo. Toda srce mu je jelo pešati. Zadnja leta je delal v strojni hišici nad Aleksandrovim rovom, toda nekoliko lažje delo čez dan mu ni moglo vrniti zdravja. V sredo je odšel zadnjič v službo in tovarišem celo dejal, da se počuti tako dobro, da bi kar zaplesal. Ko se je vračal, mu je postalo nenkrat slabo in omahnil je pod akacijjo na trati. Počila mu je srčna žila in osem otrok je ostalo brez rednika. Skozi 13 let ni prejel na roke ne belica, vse je ostalo v konzumu za hrano in obleko. Tako je živel in umrl trpin Slavo Pole k večnemu počitku smo ga spremili vsi, ki smo ga poznali, cenili in spoštovali.

Drugi je videl boljše čase. Posestnik, gostilničar, mlinar in žagar Bregar, znan daleč naokrog. Ni bil še star 55 let, ko je potrkala na njegova vrata smrt. Bil je izvrsten družabnik, dobrega srca in odprti rok. Gospodari je v zorno v Bregarjevini na pol poti med Lokami in Izlakami. Zadnja leta ga je pa mučila težka bolezen srca. V ponedeljek smo ga položili k večnemu počitku. Na zadnji poti ga je spremlila velika množica njegovih prijateljev in znancev, v žalnem sprevodu je pa korakal tudi zagorski Sokol s praporom. Obema pokojnikoma bomo ohranili najlepši spomin, žalostnim svojcem pa izrekamo iskreno sožalje.

Iz Ptuja

Lepi jesenski dnevi. Kakor drugod, so tudi pri nas nastopili prav lepi in vroči jesenski dnevi, saj kaže toplomer v senci 25 stopinj Celzija. Topli dni se zlasti veseli naš vinogradnik, ker bo grozd je, ki baš zori, veliko pridobilo na sladkorju. Akoravno je vinskega pridelka nad 50% uničila peronospora, bo vendar kapljica letos odlična po kvaliteti. Zelo slabo pa je s sadjem. Druga leta so na tukajšnji postaji dan za dnem tvorili vagone jabolk, avtomobili so prevažali žlahtno sadje iz Slovenskih goric, letos pa je vse kakor izumrlo. Le tu in tam še vidiš kak avtomobil jabolk in le redki so dnevi, da bi natovorili en vagon jabolk. Kmet tarna, da ni sadja, cena krompirja pa je do 30 par za kg in še tega ne more prodati. Tudi z ostalimi poljskimi pridelki je slabo.

Dve lahkoživki v zaporih. Pri jutranjem ošnem vlaku je železniški sprevo-dnik oddal na postaji orožnikom dve lahkoživki, ki so ju orožniki odpeljali v

policijske zapore. Obe sta zagnali v saporih strašen krik, tako da so ljudje kar postajali po ulicah. Kmalu si je ena hotela prerezati žile na levi roki, pa se ji ni posrečilo. Obe sta bili oddani v sodne zapore, kjer bosta pod varnim zapahom obujali kesanje za svoje grehe.

Tatvina. Županu Ivanu Vršču iz Markovcev je bilo v ponedeljek, ko se je mudil v Ptuju po opravkih, vlomljeno v stanovanje, odkoder so mu tatovi odnesli več oblek in drugih predmetov. Iz veže sreskega sodišča pa je bilo ukradeno kolo posestniku Antonu Kaiserbergerju iz Gerčaja vasi, vredno 900 Din.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Četrtek, 24. septembra katoličani: Marija Devica feštiteljica Kristjanov DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: zaprlo
Kino Ideal: Vrag na konju
Kino Sloga: Živim in ljubim
Kino Union: Železni demoni
Kino Šiška: Ali Baba in 40 razbojnikov
Chu-Chin-Chow
Kino Moste: Frankensteinova nevesta
DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočev-ar, Celovška cesta 62, Gartner, Moste, Za-loška cesta.

Iz Celja

—c SK Celje : CSK. Na Glaziji se bo pričela v nedeljo 26. t. m. ob 15.30 podsva-va prvenstvena tekma med SK Celjem in Čakovčkim SK. Po lepi nedeljski zmagi nad Atletiki bo nastopilo Celje v nedeljo v pojačeni postavi. Ker bosta v moštvo igrala pred dnevi vorificirana nova igralca SK Celja popularni Herman Slamič, bivši srednji krilec Primorja, in Viktor Brumsek ter najbrž tudi Ervin Lesjak, prejšnja člana celjske Jugoslavije. Ker Čakovčani doslej v prvenstvenih tekmah v Celju še niso doživeli poraza in bo Celje v nedeljo napelo vse sile, da si pribori nadaljnji dve točki, vlada za tekmo že sedaj veliko zanimanje.

—c Nočni požar. V noči od torika na sredo okrog pol 1. je med nevihto tresčilo v kozolet cinkarniškega delavca in posestnika Pilberška v Lokrovcu pri Celju. Kozolet je z zalogo sena, premoga in gospodarskim orodjem pogorel do tal. Škoda znaša okrog 15.000 Din. Gasilec z Babnega, iz Celja in Gaberja je uspelo rešiti s slamo krito Pilberškovo hišo, ki stoji tik poleg pogorelega kozoleta.

—c Tri težke nesreče. Ko je delal 47letni slikar Bogomir Pasero s Sp. Hudinje v to-rek na lestvi pri hiši trgovca s stroji g. Gobca v Gaberju, je nenadoma izgubil ravnotežje in padel 12 metrov globoko. Pri padcu si je prebil lobanjo in brado, zlomil tri rebra, izbil devet zob in nalomil desno nogo. — V ponedeljek okrog 18. je padel 32letni dmnar Martin Ločnikar s Hudinje pri Vitanju pri podiranju drevesa tako nesrečno, da si je zlomil desno roko v nadlaktu. — Ko je vozil 57letni posestnik Jakob Žerak iz Strmca pri Rogatecu drva iz gozda, je padel pod voz, pri čemer so mu klobasa zdrobila prsni koš in ga poškodovala po vsem telesu. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

—c Umrla je v torek v Prešernovi ulici štev. 22 v visoki starosti 87 let vdova po slikarskem mojstru ga. Ana Bandekova. Pogreb bo danes ob 17. iz mrtvašnice na mestnem pokopališču.

—c Dve drugorazredni prvenstveni tekmi bosta v nedeljo 27. septembra dopoldne na Olimpijem igrišču v Gaberju. Ob 9. se bo pričela prvenstvena tekma med SK Laškim in SK Zalcem, ob 10.30 pa med SK Jugoslavijo in SK Hranstnikom.

Naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da nas je danes, previdena s tolažili sv. vere, za vedno zapustila naša nad vse ljubljena soproga, dobra mama, teta, gospa

Ivana Pretnar, roj. Komatar

TRGOVKA IN POSESTNICA

Pogreb blagopokojne se bo vršil v soboto, dne 26. septembra 1936., ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Celovška cesta št. 60, na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne 28. septembra 1936., ob pol 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Franciška v Spodnji Šiški.

LJUBLJANA, dne 24. septembra 1936.

Zalutjoči ostali:

JOSIP, soprog; Dr. MIRKO, STANKO, IVAN sinovi, ter ostalo sorodstvo.

Brez posebnega obvestila.

* Spored II. Idrijskega večera v ljubljanski radijski postaji v soboto ob 20.30 bo naslednji: J. Gregor: Moj ljubček je morar, koračnica. X. Y. Venček narodnih; Matija Lipuš: V Idriji, recitacija; Idrijski rudnik, Z. Prelovec: Fantje zgodaj vstajajo, te in ko tičeta na tuje gre; M. Bajuk: Smukova; Slovenske narodne; Idrijski šlovek; Z. Prelovec: Rudarska; Rudar pri delu; In vetani gor, Katrea; Z. Prelovec: Vse je veselo kar živi; M. Lipuš: Moj oče, recitacija; Kitica slovenskih napevov; Sem in tja po Idriji in okoli nje; M. Bajuk: Oh žena me krega in jast pa eno ljubco imam; Fučik; Triglavsko koračnica; Idrijske narodne pesmi bo pel oktet ljubljanskega Zvona pod vodstvom g. Dorela Matula. Godbene točke bo izvajal Cimermanov trio.

Kupujte domače blago!

DNEVNE VESTI

— Konferenca gospodarskih zbornic. Na včerajšnji konferenci zbornic je splošna predlog, naj bi se sklicala konferenca vseh gospodarskih zbornic. Predlog je bil sprejet in konferenca gospodarskih zbornic bo v ponedeljek 28. t. m. v Beogradu. Trajala bo dva dni. Obravnavalo se bo vprašanje podaljšanja uredb o prepovedi veleblagovine, nova uredba o zaščiti kmetov in finančiranje samoupravnih teles. Na konferenco so povabili tudi zastopniki finančnega in notranjega ministrstva. Določeno bo tudi dan sklicanja druge konference gospodarskih zbornic, ki se bo vršila v Banjaluki, in na kateri se bo obravnavalo vprašanje zavarovanja trgovcev.

— Ameriška ministrica v Dubrovniku. V Dubrovniku se vneto pripravljajo na kongres mednarodne ženske zveze, združen z razstavo narodnih noš, ki jo priredi beograjska ženska zveza. Kongres se udeležijo tudi ameriška ministrica dela Uapla Perskinsova.

— Zahteve davčnih uradnikov. Na letošnji glavni skupščini združenja davčnih uradnikov je bila sprejeta daljša resolucija, ki v njej davčni uradniki zahtevajo ureditev in zboljšanje svojega položaja s posebnim zakonom. Davčni uradniki naj bi dobivali stalne doklade za uniforme ali pa naj bi jim bilo dovoljeno nositi civilne obleke. Upokojenim davčnim uradnikom z najmanj 15 leti aktivne službe, naj bi se dovolilo zastopstvo pred davčnimi oblastmi. Zboljšanje naj se tudi položaj dnevnarjev, zvanitnikov in služiteljev davčnih uprav.

— Sladkor za čebelarje. Finančno ministrstvo je odredilo, da se lahko dovolijo čebelarjem zadrugam in posodnim čebelarjem, ki niso člani zadrug, izjemoma že v septembru nabaviti sladkorja brez državne trošarine za prehrano čebel in sicer največ 5 kg na vsak ulj. Dovoljenje za nabavo sladkorja bodo izdajale finančne direkcije.

— Vlagatelji in nova uredba o razdvojitvi kmetov. Včeraj se je zglasila pri trgovinskem ministru dr. Vrbančiču delegacija združenja vlagateljev iz Novega Sada. Izročila je ministru obširno spomenico, ki se v njej med drugim zahteva, naj vlada pri uveljavljanju nove uredbe o razdvojitvi kmetov upošteva tudi interese vlagateljev, ki že več let ne morejo razpolagati s svojim denarjem.

Kino Sloga, tel. 27-30
JOAN CRAWFORD, idol mladine!
ŽIVIM IN LJUBIM

Prekrasen film, ki ga predvajamo samo še danes ob 16., 19.15 in 21.15.

— Živega hudička vidite v živalskem vrtu ob Lattermanovem drevoredu. Bog varuj, da bi vas hoteli potegniti, saj doli v Beli krajini velikemu skovniku res pravijo hudiček. Toda skovnik ni velik, ker je skoraj najmanjša vrsta pri nas živčih sov. Veliki skovnik imenujemo zanimivo ptico pač zato, ker je velik kakor kos brez repa, a mali skovnik je komaj večji od dobrega vrabca. Vse je podobno skratelju, ki v sivi suknjici, ki se prav nič ne loči od gabrovske ali bukovega ljubja. Na vseh sedi in smatraje za suho vejo, da ga je silno težko zaslediti. Veliki skovnik je bil neznansko hud, ko ga je metliški prosvetni referent g. Barle izročil društvu »Noce«. Skrateljski je kar skočil v mnogo večjega čuka, da so ga morali dati takoj v posebno kletko, kjer zdaj čaka obiskovalcev.

— Prešernova koč na Stolu se bo v nedeljo dne 27. t. m. zaprla preko zime, dočim stane Valvasorjeva koč pod Stolum stalno odprta in oskrbovana. SPD Kranj.

— Naše trgovske akademije in trgovske šole. Po statističnih podatkih oddelka za trgovsko-obrtniški pouk v trgovinskem ministristvu so imele naše trgovske akademije lani 4.080 slušateljev, od teh 1968 slušatelj. Ob koncu leta je diplomiralo 409 slušateljev. V pomorsko-trgovskih akademijah je bilo vpisanih 273 dijakov, diplomiralo jih je 36. Dvornarodne trgovske šole so imele 259 dijakov in 543 dijakin. Na teh šolah je diplomiralo 283 dijakov. Državnih trgovskih akademij imamo 19, pomorsko-trgovske 3, dvornarodnih trgovskih šol pa 9.

— Uspeh našega filma v Berlinu. V Zagrebu je bil pred letom dni ustanovljen klub kinomaterjev, ki ima zveze s sorodnimi klubi v inozemstvu. Kamor so poslali zagrebški kinomaterji 10 filmov, v Berlinu je bil film Plitvička jezera uradno proglašen kot vzgojen za ljudstvo. Ta film pojde tudi v Francijo in Anglijo.

— Novo pristanisko doblino. Ob izlivu Neretve se mude že nad mesec dni strkovnjaki sarajevske železniške direkcije in direkciješke pomorskega prometa iz Splita s tehničnim osebjem. Naloga te komisije je pregledati in proučiti ter za bodoče pristaniske ploče, ki bo samo trikrat manjša od hamburškega pristaniska, največjega v Evropi. Za začetna dela je prometno ministristvo že odobrilo 150.000 Din kredita. Stroški za graditev pristaniska ploče bodo znašali 55 do 60.000.000 Din.

— Španski trgovci v Splitu. V Split je prišel včeraj 20 španskih trgovcev, ki hočejo stopiti v stike z našimi gospodarskimi krogi.

— Enoletna drž. konces. trgovska šola, znani Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta 15, vpisuje redno do 1. oktobra, ker se zaradi množičnih prijav odprl še en razred (paralelka). Šolsko leto prične 1. oktobra. Tega dne naj se učenci zberejo ob 8. uri zjutraj v šolskih prostorih na Domobranski cesti 15. Ponavljalni in dodatni izpiti za lanskeletne dijake inje se vrše kot objavljenno. Razpored je na šolski deski v šoli. Ker se je otvorila nova paralelka, je se prostora za nove učence-ke. Pojasnila in tudi brezplačna poročila daje ravnateljstvo. Vsled potrebe se je razširil učni zbor s profesorji drž. trgovske akademije. Zavod obstoja že 33 let, je obilno dovoljen in izdaja veljavna izpisevala. Šolnina je najnižja za popolni trgovski tečaj, ker je to edina šola te vrste v lastnem poslojpu. Za one, ki imajo malo maturo in se žele posvetiti trgovini, velja zakon: Dovoljena nižja srednja ali mesečna šola nadomestila učno dobo in eno leto zaposlitve.

SAMO SE DANES OB 18.30 IN 20.30
FRANKENSTEINOVA NEVESTA
Od sobote 26. t. m. dalje
JOSEPH SCHMIDT
v filmu petja, mladosti in veselja
"Zvoki mladosti"
Za smeh Szöke Szakall!
KINO MOSTE

— Konferenca turističnih uradov v Frankfurtu. Jutri se prične v Frankfurtu a/M prva konferenca nemških turističnih uradov in tujsko prometnih organizacij. Prireditelji so povabili na konferenco tudi zastopnike tujsko prometnih organizacij iz drugih držav. Konferenca ne bo mednarodna, temveč samo nemška, zastopniki drugih držav ji bodo pa prisostvovali kot gostje. Na konferenco je odpotovali danes tudi ravnatelj Putnika g. Vladimir Pintar.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, milo vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Skopju 30, v Sarajevu in Splitu 29, v Beogradu 28, v Zagrebu 26, v Ljubljani 23,4, v Mariboru 21. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765,3 mm, temperatura je znašala 13,4.

— Pod vlak je skočil. V Koprivnici je skočil včeraj zjutraj pod vlak 27letni soboslikar Gjuro Farkaš. Košela se ga prerezala in mu odtrgala levo roko. Mož je šel v smrt zaradi domačih prepilov. Pri njem so našli listek, na katerem je bilo napisano: da gre v smrt zaradi žene, ker mu je postalo življenje v njo nezmožno.

— Odstranjena nevarnost epidemije legarja. V Mali Subotici pri Čakovcu je podleglo legarju 7 kmetov, mnogo jih pa še leži bolnih. Epidemija se je razširila zato, ker kmetje niso pravčasno obvestili o nji oblasti. Ukrenjeno je vse potrebno, da se legar ne bo več širil.

— Ženske napadle župnika. V šibeniško bolnico so prepeljali župnika dona Franjo Milata iz Blata na Korculi. Župnika so napadle ženske in ga polile z živim apnom, tako da bo najbrž osepel. Napad ima baje politično ozadje.

— Bogat ribolov. Komizki ribiči so imeli v terek ponoči najboljši lov v letošnjem letu. Navolili so 520 kvintalov sardel. Samo ribič Božo Stančević jih je ujel 30 kvintalov.

— Borba s strupeno kačo sredi mesta. V Banjaluki, pred banško palačo, je včeraj zjutraj strupena kača napadla Malica Atloviča. Kača se je priplazila z bližnjega travnika. Atlovič se je zaletel braniti s palico. Mimo je prišel pek Mirko Knežević, ki mu je prišlo na pomoč in ubil kačo.

— Redno vpisovanje v drž. konces. enoletno trgovsko šolo »Christofor učni zavod«, Domobranska 15 bo do 1. oktobra, ker je odprta še ena paralelka.

— Nov grob. V Ljubljani je umrla danes ugledna trgovka in posestnica ga. Ivana Pretnar rojena Komatar. Pogreb bo v soboto ob 14.30 iz hiše žalosti, Celovška cesta št. 60. Bodi ji lahka zemlja, težko prizadejim svojem naše iskreno sožalje!

Iz Ljubljane
— Iz šelenburgova ulica zopet razkopana. Pred petimi leti so zgradili tramvajsko progo od glavne pošte do Viča in tedaj so tlakovali šelenburgovo ulico z lesenimi kockami prizmatične oblike. šelenburgova ulica je bila v Ljubljani prva asfaltirana in najbrž zaradi tega si jo je mladina izbrala za promeno, ko se je še skoraj na vseh cestah sredi mesta cedilo blato. Ko je pa začel voziti tramvaj po šelenburgovi ulici, je prišlo do prometnih reform. Prevajanje tovorov s težkimi vozili je bilo prepovedano, pač zaradi lesenega tlaka in široka vozila bi sicer tudi zamašila ulico, ko bi se srečala s tramvajem. Podjetje, ki je tlakovalo ulico, je prevzelo večletno jamstvo za delo in bo moralo najbrž zdaj popraviti tlak, ki so ga včeraj razkopali na svoje stroške. Pri avtomatičnih kretincah tračnice niso svarjene. Pri kretincah sredi šelenburgove ulice so se nezvarjene tračnice nekoliko upognile, zato so včeraj razkopali tlak, da so tračnice zopet naravnali. Promet zaradi tega ni mnogo trpel. Razbili so pa precej lesenega tlaka.

Jutri premiera NAJBOLJŠI IN NAJDUHOVITEJŠI FILM SENJALNEGA UMETNIKA!
v KINU UNIONU: Charlie Chaplin: MODERNI ČASI

—lj Kako živijo pazijo na svoje zdravje, lahko vidite v živalskem parku ob Lattermanovem drevoredu, zlasti pri bolnem capovozniku. Družbo dela vodcem, slavicu in koscu v posebni volijeri ob ribniku. Toda prijatelja vodne putke je napadla revma, da je komaj šepal okrog. Hudo ga trga po drobni visokih nožicah, a zivalca dobro ve, da bi ji čepeje na vlažni, mrzli zemlji škodovalo. Zato revmatični capovoznik ves dan prečepe v zabojčku na toplih deskah in gre s desk samo pit vodo. Včerajšnje vroče popoldne ga je pa ohrabilo, da je že spet pričel šantati za vodno kokoško.

Kino Union, tel. 22-21
Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri
poslednjič
ŽELEZNI DEMONI
Sybilla Schmitz, Walter Franck
Velefilm tehnične fantastije, ustvarjen
v režiji HARRY-ja PIELA

—lj Francoske tetaje spet odvarja za odrasle e 1. oktobrom 1938 »Francoski institut«. Pouk bo v Ljubljani na Državni učiteljski šoli — moški oddelak — na Reševski cesti. Ukovina znaša mesečno Din 20.— Vpis ob 25. sept. naprej. Nadaljnji podatki so razvidni iz razglasa na uradni deski v veži zgoraj omenjenega učiteljskega. Vabimo na pravčasni vpis.

4 blesteče zvezde v krasni filmski opereti!
NOČ NA DONAVI

Wolfgang Liebenauer, Dorit Kreysler, Ida Wüst, Leo Slezak.
Jutri premiera!
Kino Sloga

—lj Razstava v Jakopičevem paviljonu, na kateri so razstavljeni nova dela, slike in kipi našega umetnika Franceta Kraja, se neprekinjeno zapre dne 27. t. m. Opozarjamo in priporočamo.

—lj Klub esperantistov v Ljubljani, se je preselil iz Delavske zbornice v svoje lastne prostore na Cankarjevo nabrežje 7. I. nadst. (hiša g. Kraigherja). Redni članski sestanki se bodo vršili kakor dosedaj ob četrtkih, pisarna bo poslovala vsak dan od 18 do 19. Članstvu na razpolago čitalnica in knjižnica. V lokalu se bodo vršili tudi začetniški in nadaljevalni tečajji. Vse potrebne informacije v pisarni.

Iz Maribora
— Nova tujskoprometna postojanka. Na iniciativo Tujskoprometne zveze »Putnik« v Mariboru, ki sistematično dela na izgradnji mreže tujskoprometnih organizacij in usklajitvi predpogojev za čim uspešnejši razvoj tujskega prometa v vseh predelih bivše mariborske oblasti, se bo tudi v Murški Soboti ustanovilo tujskoprometno društvo. Pripravljeni odbor pod predsedstvom g. Hartnerja je svoje delo že končal ter se bo vršil drevi ustanovni občni zbor imenovanega društva, ki bo brez dvoma največjega pomena za razvoj turizma v teh do sedaj tozadevno precej zanemarjenih predelih Slovenije. Tujsko prometno zvezo »Putnik« v Mariboru bo na obnem zboru zastopal njen predsednik g. ing. Vladimir Slajmer.

— Ob 60letnici Cankarjevega rojstva uprizori mariborsko gledališče njegovo ved.

MALI OGLASI

Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din
Za plamene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO
Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

HÖNTSCH PEČI
trojne velikosti za centralno kurjavo. Zelo ugodne za veletrgarijo ali tovarne, prodaja Sučević, Maribor, Slovenska ulica 8. 2407

ZA JESEN
sno zopet cenejši. Trenchcoat 375 Din, Hubertus 250 Din, pumparce izpod 100 Din. Modne hlače v ogromni izbiri. Prešker, Sv. Petra c. 14. 6. R.

NA PERIFERIJ
mesta Ljubljane, ob državni cesti proti St. Vidu, se dasta v najem za dobo deset let, dve veliki stavbi; sta pripravni za skladišče ali obrt. Ime lastnika v upravi lista. 2495

KLISEJE
JUGOGRAFIKA
V PETLANOV 23

STANOVANJA
Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

ENO- IN VEČSOBNO
stanovanje se odda. Poizve se v trgovini. Cezovca c. 1. 2406

PRITLIČNA SORA V CENTRU
a prostim rhodom se odda e 1. oktobrom. Naslov v upravi lista. 2499

no aktualno farso »Pohujšanje v dolini šentflorjanske. Predstava bo prihodnjo soboto kot druga v novi sezoni. Spominski govor bo imel dramaturg g. Ivan Dornik. Režijo vodi glavni režiser g. J. Kovič. Zasedba je popolnoma nova in igra letos Jacinto Rasbergerjeva, Petra Nakrst ter zlojeza Go. rinške, v ostalih ulogah: Starčeva, Zakrajškova, Kraljeva, Savinova, P. Kovič, Košuta, J. Kovič, Rasberger, Blaž, Borko, Verdo, nik in drugi.

— Svoje mačeho je ubil. Včeraj se je pred mačim kazenskim senatom zagovarjal 48letni delavec Ludvik Matuš iz Adrijancev v Prekmurju, ker je 30. maja t. l. ubil svojo 60letno mačeho Ano Matuš. Obtoženeec je kot ohrmel delavec, brez sredstev prišel iz Amerike domov. Mačeha ga je vedno podila z doma in ga zmerjala. Usodnega dne eta bila sama doma. Nihče ne ve, kako se je odigrala krvava tragedija. Ko so se domači vrnili s polja, so našli starčko z razbito glavo mrtvo. Obtoženeec je bil za svoj zločin obsojen na 2 leti roboje.

— Falsifikati v Mariboru. Včeraj je policija aretirala Rudolfa P., ker je na trgu skušal spraviti v promet dobro ponarejen 50dinarek kovanec. Uvedena je stroga preiskava.

— Vandalizem brez primere. V preteklem tednu so doslej še neizsledeni storilci strli mariborskemu kinopodjetniku g. Guštinu vse šipe reklamnih omari v mestu. Policija vande zasleduje in upati je, da bodo kmalu občno kaznovani.

— Dete podleglo opeklinam. Te dni smo poročali, da se je smeseni železničarjev sinček Roman Rubin polil z vrelim mlekom. Dete so takoj prepeljali v bolnico, kjer je podleglo poškodbam.

biljeterjem po en kupon v zaporednem redu, kakor jih imajo v svoji knjižnici bodisi za dramsko, bodisi za operno predstavo. V časopisu bodo vselej objavljene poleg abonmaja številke kupona, in obratno.

Radioprogram

Petek, 23. sept.
12: Slovenski biseri (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Skladbe Edvarda Griega (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Zvočni ki za oddih (igra radijski orkester). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Ivar Osek in Vuk Karadžić (Luka Smolaka). — Bgd. — 19.50: Venedi slagerjev (plošče). — 20.10: Ženska ura: Odnos staršev do šole (gdč. Zlata Pirnatova). — 20.30: Operetni napevi. Sodelujejo: ga. Dragica Sokova, g. Jean Franzl in radijski orkester. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.30: Angleske plošče.

Sobota, 24. sept.
12: Kar brez odmora se plošče vrtijo, z njih pa napevi veseli donijo. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Kar brez odmora se plošče vrtijo, z njih pa napevi veseli donijo. — 14: Vreme. — 18: Za delopust! (Igra radijski orkester). — 18.40: Ob 15letnici prvega vzpona na Montblanc (g. dr. Oskar Reva). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Josip Stritar in slovenski jug (dr. Marko Rohič) iz Ljublj. — 19.50: Narodni plesi (plošče). — 20.10: Zunanja politika (g. dr. Alojz Kuhar). — 20.30: II. idrijski večer. Pripravili in sodelujejo Idrjanci. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.30: Koračnice in valčki. (Igra radijski orkester).

SPORT

— Naša reprezentanca odpotovala v Atene. Naša lahkoatletska reprezentanca je odpotovala včeraj na balkanske igre v Atene. Sedme balkanske igre se prične v nedeljo. Ker je ministristvo za telesno vzgojo naroda v zadnjem trenutku dalo 34.000 Din podpore, je odpotovala v Atene naša kompletna reprezentanca, ki šteje 31 atletov.

— Prvi kongres zimsko-sportnih delavcev. Pripravlja se sklicanje prvega kongresa zimsko-sportnih delavcev v kraljevini Jugoslaviji. Namen kongresa je polskati in določiti smernice, po katerih naj se izpolni delo za razvoj in povzdigo našega sporta, zboljša organizacija v našem sportu izpolniti tehnični ustroj, pritegne mladina v sportne vrste, vzbudi za sportno delo zanimanje, uredi sportno udejstvovanje ter preustroji in izpolni delo v JZSS. Vse to je treba storiti, da se naši sportniki, posebno pa mladina tesneje povežejo z našimi sportnimi organizacijami in ustvari v njih pravi sportni duh.

ZVEČER V PARKU
— Gospodična, kaj bi si mislila, če bi vam ukradel en poljub?
— Da ste lenuh.

PRIHRANKE
— Ali se ti ne zdi, da mnogo prihranila, če sama kuhaš?
— In še koliko! Odkar kuham sama, porabimo komaj polovico toliko kakor prej, tako malo pojé moj mož.

VABILO

na redni občni zbor Okrajne posojilnice v Ormožu reg. zadr. z neom. zav., ki se bo vršil v petek, dne 2. oktobra 1938. ob 11. uri dopoldne v zadr. prostori.

Dnevni red:
1. Citanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Citanje zadnjega revizijskega poročila.
3. Poročilo o letnem računu za leto 1935.
4. Odobritev letnega računa za leto 1935.
5. Slučajnosti.
Pripomba: Ako bi ob določenem času ne bilo navzočih zadostno število članov-zadrušnikov, da bi bil občni zbor sklepčen, se vrši v smislu pravil pol ure kasneje drugi občni zbor v istih prostorih in z istim dnevnim redom, ki je sklepčen pri vsakem številu navzočih zadrušnikov.

NAČELSTVO.

Makulturni papir

proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafijevega ulica štev. 5

inserirajte v našem listu!!

